

BORD EORPACH UM RIOSCA SISTÉAMACH

MOLADH ÓN MBORD EORPACH UM RIOSCA SISTÉAMACH

an 30 Márta 2022

lena leasaítear Moladh BERS/2015/2 maidir leis an measúnú ar éifeachtaí trasteorann agus ar chómhalartacht dheonach beart beartais macrastuamachta

(BERS/2022/3)

(2022/C 206/02)

TÁ BORD GINEARÁLTA AN BHOIRD EORPAIGH UM RIOSCA SISTÉAMACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint don Chomhaontú ar an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch ⁽¹⁾, go háirithe Iarscríbhinn IX de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1092/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Samhain 2010 maidir le formhaoirseacht stuamachta ar an macraileibhéal ag an Aontas Eorpach ar an gcóras airgeadais agus lena mbunaítear Bord Eorpach um Riosca Sistéamach ⁽²⁾, agus go háirithe Airteagail 3 agus 16 go 18 de,

Ag féachaint do Threoir 2013/36/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le rochtain ar ghníomhaíocht institiúidí creidmheasa agus maoirseacht stuamachta ar institiúidí creidmheasa, lena leasaítear Treoir 2002/87/CE agus lena n-aisghairtear Treoir 2006/48/CE agus Treoir 2006/49/CE ⁽³⁾, agus go háirithe Roinn II de Chaibidil 4 de Theideal VII de,

Ag féachaint do Chinneadh BERS/2011/1 ón mBord Eorpach um Riosca Sistéamach an 20 Eanáir 2011 lena nglactar Rialacha Nós Imeachta an Bhoird Eorpaigh um Riosca Sistéamach ⁽⁴⁾, agus go háirithe Airteagail 18 go 20 de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Chun bearta beartais macrastuamachta náisiúnta atá éifeachtach comhsheasmhach a áirithiú, tá sé tábhachtach an t-aitheantas a cheanglaítear faoi dhlí an Aontais a chomhlánú leis an gcómhalartacht dheonach.
- (2) Is é is aidhm don chreat maidir leis an gcómhalartacht dheonach le haghaidh bearta beartais macrastuamachta a leagtar amach i Moladh BERS/2015/2 ón mBord Eorpach um Riosca Sistéamach (BERS) ⁽⁵⁾ a áirithiú go ndéanfar na bearta beartais macrastuamachta ar fad atá bunaithe ar neamhchosaintí agus a ghníomhachtaítear i mBallstát amháin a chómhalartú sna Ballstáit eile.

⁽¹⁾ IO L 1, 3.1.1994, lch. 3.

⁽²⁾ IO L 331, 15.12.2010, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 176, 27.6.2013, lch. 338.

⁽⁴⁾ IO C 58, 24.2.2011, lch. 4.

⁽⁵⁾ Moladh BERS/2015/2 ón mBord Eorpach um Riosca Sistéamach an 15 Nollaig 2015 maidir leis an measúnú ar éifeachtaí trasteorann agus ar chómhalartacht dheonach beart beartais macrastuamachta (IO C 97, 12.3.2016, lch. 9).

- (3) An 11 Eanáir 2022, rinne Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB), ag gníomhú dó mar údarás ainmnithe chun críocha Airteagal 133(12) de Threoir 2013/36/AE, fógra a thabhairt do BERS go raibh beartaithe aige ráta maolánach maidir le riosca sistéamach (SyRB) a shocrú faoi Airteagal 133(9) den Treoir sin chun rioscaí macrastuamachta nó sistéamacha a thiocfadh de dhroim neamhchosaintí atá bunaithe ar rátálacha inmheánacha (IRB) a urraítear le maoin dho-aistrithe chónaithe a bhfuil an chomhthaobhacht ina leith lonnaithe sa Bheilg a chosc agus a mhaolú. Beidh feidhm ag an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach atá beartaithe maidir le hinstiúidí agus fochuideachtaí creidmheasa intíre a bhfuil a máthaireintiteas bunaithe i mBallstát eile.
- (4) Tíocfadh an beart i bhfeidhm an 1 Bealtaine 2022 agus cuirfear é in ionad beart náisiúnta is déine atá ann cheana féin, beart a glacadh faoi Airteagal 458(2)(d)(iv) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁶⁾, ina bhfuil forlíontán ualaigh riosca agus iolraitheoir le haghaidh neamhchosaintí miondíola a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe atá lonnaithe sa Bheilg agus a chuirtear i bhfeidhm ar gach instiúid creidmheasa intíre a úsáideann cur chuige IRB. Maidir leis an mbeart náisiúnta atá ann agus atá níos déine, rachaidh a thréimhse feidhme in éag an 30 Aibreán 2022.
- (5) An 11 Eanáir 2022, chuir NBB/BNB iarratas faoi bhráid BERS ar chómhalmartú an ráta mhaolánaigh maidir le riosca sistéamach faoi Airteagal 134(5) de Threoir 2013/36/AE.
- (6) Tar éis an iarratais a chuir NBB/BNB isteach á iarraidh go ndéanfadh na Ballstáit eile an beart a chómhalmartú, agus ionas nach dtarlódh iarmhairtí diúltacha trasteorann i bhfoirm sceite agus arbatráiste rialála a d'fhéadfadh a bheith mar thoradh ar chur chun feidhme an bhirt beartais macrastuamachta a thíocfadh i bhfeidhm sa Bheilg, chinn Bord Ginearálta BERS an beart sin freisin a chuimsiú i liosta na mbeart beartais macrastuamachta a mholtar a chómhalmartú faoi Mholadh BERS/2015/2.
- (7) Dá bhrí sin, ba cheart Moladh BERS/2015/2 a leasú dá réir,

TAR ÉIS AN MOLADH SEO A GHLACADH:

Leasuithe

Leasaítear Moladh BERS/2015/2 mar a leanas:

1. cuirtear an méid seo a leanas in ionad fho-mholadh C(1) in Alt 1:

- “1. Maidir leis na bearta beartais macrastuamachta a ghlacfaidh údaráis ábhartha eile agus a mholfaidh BERS a gcómhalmartú, moltar do na húdaráis ábhartha na bearta sin a chómhalmartú. Moltar na bearta seo a leanas, a gcuirtear síos tuilleadh orthu san Iarscríbhinn, a chómhalmartú:

An Bheilg:

- ráta 9 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach ar gach neamhchosaint mhiondíola IRB ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe a bhfuil an chomhthaobhacht ina leith lonnaithe sa Bheilg;

An Fhrainc:

- géarú ar an teorainn mhór neamhchosanta dá bhforáiltear in Airteagal 395(1) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, a bhfuil feidhm leis maidir le neamhchosaintí ar chorparáidí móra neamhairgeadais a bhfuil fiachais ollmhóra orthu agus ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc, go 5 % de chaipiteal Leibhéal 1, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(ii) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ar instiúidí domhanda a bhfuil tábhacht shistéamach leo (G-SIInna) agus ar instiúidí eile a bhfuil tábhacht shistéamach leo (O-SIInna) ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta;

⁽⁶⁾ Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir le ceanglais stuamachta i gcomhair instiúidí creidmheasa agus gnólachtaí infheistíochta, agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 648/2012 (IO L 176, 27.6.2013, lch. 1).

An Liotuáin

- ráta 2 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach ar gach neamhchosaint mhiondíola ar dhaoine nádúrtha a bhfuil cónaí orthu i bPoblacht na Liotuáine agus a urraítear le maoin chónaithe.

Lucsamburg:

- teorainneacha iasachta/luacha (IL) atá ceangailteach ó thaobh dlí de le haghaidh iasachtaí nua morgáiste ar réadmhaoín chónaithe atá lonnaithe i Lucsamburg, agus feidhm ag teorainneacha IL éagsúla maidir le catagóirí éagsúla iasachtaíthe:
 - (a) Teorainn IL 100 % le ceannaitheoirí céaduaire a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu;
 - (b) Teorainn IL 90 % le ceannaitheoirí eile i.e. ceannaitheoirí nach ceannaitheoirí céaduaire iad a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu. Cuirtear an teorainn sin i bhfeidhm ar bhealach comhréireach trí líuntas punainne. Go sonrach, féadfaidh iasachtóirí 15 % de phunann na morgáistí nua a dheonaítear do na hiasachtaíthe sin a eisiúint ar IL atá os cionn 90 % ach faoi bhun IL uasta 100 %;
 - (c) Teorainn IL 80 % le hiasachtaí eile morgáiste (lena n-áirítear an chuid sin 'ceannach le ligean ar cíós').

An Ísiltír:

- meánualach riosca íosta a chur i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe san Ísiltír a úsáideann cur chuige IRB chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh maidir lena bpunanna neamhchosaintí ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe atá lonnaithe san Ísiltír. Maidir le gach mír neamhchosanta aonair a thagann faoi raon feidhme an bhirt, sanntar ualach riosca 12 % don chuid den iasacht nach mó ná 55 % de luach margaidh na maoin a úsáidtear chun an iasacht a urrú, agus sanntar ualach riosca 45 % don chuid eile den iasacht. Is éard atá i meánualach riosca íosta na punainne ná meán ualaí riosca na n-iasachtaí aonair agus é ualaithe ó thaobh na neamhchosanta.

An Iorua:

- ráta 4,5 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach le haghaidh neamhchosaintí san Iorua a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 133 de Threoir 2013/36/AE, mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 de bhun théarmaí an Chomhaontaithe ar an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (*) (Comhaontú LEE) ('CRD mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020' anseo feasta), ar na hinstitiúidí creidmheasa uile atá údaraithe san Iorua;
- íosteorainn meánualaigh riosca 20 % le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe san Iorua a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 de bhun théarmaí Chomhaontú LEE ('CRR mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020' anseo feasta), ar institiúidí creidmheasa, atá údaraithe san Iorua a úsáideann an cur chuige inmheánach bunaithe ar rátálacha (IRB) chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh;
- íosteorainn meánualaigh riosca 35 % le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine tráchtála san Iorua a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de CRR mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 maidir le hinstitiúidí creidmheasa atá údaraithe san Iorua a úsáideann cur chuige IRB chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh.

An tSualainn:

- íosteorainn 25 % a bhaineann go sonrach le hinstitiúidí creidmheasa maidir le meánualaí riosca ualaithe ó thaobh na neamhchosanta a chuirtear i bhfeidhm ar phunann na neamhchosaintí miondíola ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn agus a urraítear le maoin dho-aistrithe i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe sa tSualainn a úsáideann Cur Chuige IRB chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh."

(*) IO L 1, 3.1.1994, lch. 3.

Arna dhéanamh in Frankfurt am Main, an 30 Márta 2022.

*Ceann Rúnaíocht BERS,
Ar son Bhord Ginearálta BERS
Francesco MAZZAFERRO*

IARSCRÍBHINN

Cuirtear an méid seo a leanas in ionad na hIarscríbhíne a ghabhann le Moladh BERS/2015/2:

“IARSCRÍBHINN

An Bheilg**Ráta 9 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach ar gach neamhchosaint mhiondíola bunaithe ar rátálacha inmheánacha a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe a bhfuil an chomhthaobhacht ina leith lonnaithe sa Bheilg.**I. Tuairisc ar an mbeart

1. Is é a fhorchuirtear le beart na Beilge, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 133 de Threoir 2013/36/AE ráta 9 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach ar neamhchosaintí mhiondíola IRB ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe a bhfuil an chomhthaobhacht ina leith lonnaithe sa Bheilg (idir neamhchosaintí neamh-mhainneachtana agus neamhchosaintí mainneachtana).

II. An Cómhgartú

2. Moltar do na húdaráis ábhartha beart na Beilge a chómhgartú trína chur i bhfeidhm ar neamhchosaintí miondíola IRB ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe a bhfuil an chomhthaobhacht ina leith lonnaithe sa Bheilg (ina neamhchosaintí neamh-mhainneachtana agus neamhchosaintí mainneachtana araon). De rogha air sin, is féidir an beart a chómhgartú trí úsáid a bhaint as an raon feidhme seo a leanas i dtuairisciú COREP: Neamhchosaintí miondíol IRB a urraítear le maoin chónaithe dho-aistrithe i leith daoine aonair atá lonnaithe sa Bheilg (ina neamhchosaintí neamh-mhainneachtana agus neamhchosaintí mainneachtana araon).
3. Mura bhfuil an beart beartais macrastaumachta céanna ar fáil ina ndlínse, moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, beart beartais macrastaumachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastaumachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhgartú, lena n-áirítear bearta agus cumhachtaí maoirseachta a leagtar síos i dTeideal VII, Caibidil 2, Cuid IV, de Threoir 2013/36/AE a ghlacadh. Moltar do na húdaráis ábhartha an beart coibhéiseach a ghlacadh tráth nach déanaí ná ceithre mhí tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach Ábharthachta

4. Déantar an beart a chomhlánú le tairseach ábharthachta atá sonrath de réir institiúide chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhgartú acu a stiúradh. Féadfá institiúidí a dhíolmhú ón gceanglas maolánach maidir le riosca sistéamach ach gan a neamhchosaintí earnála ábhartha a bheith níos mó ná EUR 2 bhilliún. Dá bhrí sin, ní iarrtar an cómhgartú ach amháin nuair a rachfá thar an tairseach atá sonrath de réir institiúide.
5. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, moltar tairseach ábharthachta EUR 2 bhilliún mar leibhéal uasta tairsí. Dá bhrí sin, féadfaidh údaráis ábhartha atá ag cómhgartú tairseach is ísle a shocrú dá ndlínse i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómhgartú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach atá molta a chur i bhfeidhm.

An Fhrainc**Géarú ar an teorainn mhór neamhchosanta dá bhforáiltear in Airteagal 395(1) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, a bhfuil feidhm leis maidir le neamhchosaintí ar chorparáidí móra neamhairgeadais a bhfuil fiachais ollmhóra orthu agus ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc, go 5 % de chaipiteal Leibhéal 1, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(ii) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ar institiúidí domhanda a bhfuil tábhacht shistéamach leo (G-SIInna) agus ar institiúidí eile a bhfuil tábhacht shistéamach leo (O-SIInna) ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta.**I. Tuairisc ar an mbeart

1. Maidir le beart na Fraince, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(ii) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 agus a fhorchuirtear ar institiúidí domhanda a bhfuil tábhacht shistéamach leo (G-SIInna) agus ar institiúidí eile a bhfuil tábhacht shistéamach leo (O-SIInna) ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta (ní ar leibhéal fo-chomhdhlúite), is éard atá i gceist leis teorainn na neamhchosaintí móra a ghéarú go 5 % dá gcaipiteal ar Leibhéal 1, is infheidhme maidir le neamhchosaintí ar chorparáidí móra neamhairgeadais a bhfuil fiachais ollmhóra orthu agus ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc.

2. Sainmhínítear corparáid neamhairgeadais mar dhuine nádúrtha nó mar dhuine dlítheanach faoin dlí príobháideach ag a bhfuil a oifig chláráithe sa Fhrainc, agus a bhaineann, ar a leibhéal féin agus ar an leibhéal is airde comhdhlúthúcháin, le hearnáil na gcorparáidí neamhairgeadais mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn A, pointe 2.45 a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 549/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (*).
3. Tá feidhm ag an mbeart maidir le neamhchosaintí ar chorparáidí neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc agus maidir le neamhchosaintí ar ghrúpaí de chorparáidí neamhairgeadais nasctha mar a leanas:
 - (a) Maidir le corparáidí neamhairgeadais ar cuid de ghrúpa corparáidí neamhairgeadais nasctha iad ag a bhfuil a oifig chláráithe ar an leibhéal is airde comhdhlúthúcháin sa Fhrainc, tá feidhm ag an mbeart maidir le suim na nglan-neamhchosaintí i ndáil leis an ngrúpa agus a eintitis ghaolmhara de réir bhrí Airteagal 4(1), pointe (39) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013;
 - (b) Maidir le corparáidí neamhairgeadais ar cuid de ghrúpa corparáidí neamhairgeadais nasctha iad ag a bhfuil a oifig chláráithe ar an leibhéal is airde comhdhlúthúcháin lasmuigh den Fhrainc, tá feidhm ag an mbeart maidir le:
 - (i) suim na neamhchosaintí ar na corparáidí neamhairgeadais sin ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc;
 - (ii) suim na neamhchosaintí ar na heintitis sa Fhrainc nó thar lear a bhfuil rialú díreach nó indéach á dhéanamh orthu ag na corparáidí neamhairgeadais dá dtagraítear in (i) de réir bhrí Airteagal 4(1), pointe (39) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013; agus
 - (iii) suim na neamhchosaintí ar na heintitis sa Fhrainc nó thar lear atá spleách ó thaobh na heacnamaíochta de ar na corparáidí neamhairgeadais dá dtagraítear in (i) de réir bhrí Airteagal 4(1), pointe (39) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013.

Dá bhrí sin, maidir le corparáidí neamhairgeadais nach bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc acu agus nach fochuideachta nó eintiteas iad atá spleách ó thaobh na heacnamaíochta de ar chorparáidí neamhairgeadais ag a bhfuil a hoifig chláráithe sa Fhrainc, agus nach bhfuil á rialú go díreach nó go hindíreach ag corparáid dá leithéid, ní thagann siad faoi raon feidhme an bhirt.

I gcomhréir le hAirteagal 395(1) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, beidh an beart infheidhme tar éis éifeacht na dteicnící maolaithe riosca creidmheasa agus na ndíolúintí a chur san áireamh i gcomhréir le hAirteagal 399 go 403 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013.

4. Ní mór do G-SII nó O-SII a mheas gur mór í corparáid neamhairgeadais ag a bhfuil a hoifig chláráithe sa Fhrainc, más cothrom le EUR 300 milliún nó níos mó ná sin a neamhchosaint bhunaidh ar an gcorparáid neamhairgeadais, nó ar an ngrúpa corparáidí neamhairgeadais nasctha de réir bhrí mhír 3. Ríomhtar luach na neamhchosanta bunaidh i gcomhréir le hAirteagail 389 agus 390 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 sula gcuirfead san áireamh éifeacht na dteicnící maolaithe riosca creidmheasa agus na ndíolúintí a leagtar amach in Airteagail 399 go 403 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, mar a tuairiscíodh i gcomhréir le hAirteagal 9 de Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) Uimh. 680/2014 ón gCoimisiún (**).
5. Meastar fiachais ollmhóra a bheith ar chorparáidí neamhairgeadais má bhíonn cóimheas gearála is mó ná 100 % agus cóimheas cumhdaigh ar mhuirir airgeadais faoi bhun a trí aici, á ríomh ar an leibhéal is airde comhdhlúthúcháin grúpa mar a leanas:
 - (a) Is é atá sa chóimheas gearála an cóimheas idir an fiachas iomlán glan ar airgead tirim agus cothromas; agus
 - (b) Is é atá sa chóimheas cumhdaigh ar mhuirir airgeadais an cóimheas idir, ar thaobh amháin, an breisluach móide fóirdheontais oibriúcháin lúide: (i) párolla; (ii) cánacha agus dleachtanna oibriúcháin; (iii) gnáthchaitheas oibriúcháin eile gan ús glan agus muirir chomhchosúla a áireamh; agus (iv) dímhéas agus amúchadh, agus, ar an taobh eile, ús agus muirir chomhchosúla.

Déantar na cóimheasa a ríomh ar bhonn comhiomlán cuntasáochta a shainítear de réir na gcaighdeán is infheidhme, mar a chuirtear i láthair i ráitis airgeadais na corparáidí neamhairgeadais, agus deimhnithe i gcás inarb iomchúí ag cuntasóir cairte.

II. An Cómhgartú

6. Moltar d'údaráis ábhartha beart na Fraince a chómhgartú trína chur i bhfeidhm ar G-SIInna agus O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán laistigh de dhlínse a n-imghabhála stuamachta baincéireachta.
7. Mura bhfuil an beart beartais macrastuamachta céanna ar fáil ina ndlínse, i gcomhréir le fo-mholadh C(2), moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, beart beartais macrastuamachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastuamachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhgartú. Moltar do na húdaráis ábhartha an beart coibhéiseach a ghlacadh tráth nach déanaí ná sé mhí tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach ábharthachta

8. Déantar an beart a chomhlánú le tairseach ábharthachta chomhcheangailte chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhgartú acu a stiúradh, ina gcuisítear:
 - (a) Tairseach EUR 2 bhiliún le haghaidh neamhchosaintí bunaidh iomlána G-SIInna agus O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoin imghabháil stuamachta baincéireachta ar earnáil corparáidí neamhairgeadais na Fraince;
 - (b) Tairseach EUR 300 milliún is infheidhme maidir le G-SIInna agus O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre atá comhionann leis an tairseach a luaitear in (a) nó a théann thairsti i leith:
 - (i) neamhchosaint bhunaidh aonair ar chorparáidí neamhairgeadais ag a bhfuil a hoifig chláráithe sa Fhrainc;
 - (ii) shuim na neamhchosaintí bunaidh ar ghrúpa corparáidí neamhairgeadais nasctha, ag a bhfuil a oifig chláráithe ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán sa Fhrainc, agus a ríomhtar i gcomhréir le mír 3(a);
 - (iii) shuim na neamhchosaintí bunaidh ar chorparáidí neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc agus ar cuid de ghrúpa corparáidí neamhairgeadais nasctha iad ag a bhfuil a oifig chláráithe ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán lasmuigh den Fhrainc mar a thairiscítear i dteimpléid C 28.00 agus C 29.00 d'Iarscríbhinn VIII a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) Uimh. 680/2014;
 - (c) Tairseach 5 % de chaipiteal Leibhéal 1 na institiúide domhanda a bhfuil tábhacht shistéamach léi nó na hinstitiúide eile a bhfuil tábhacht shistéamach léi ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán, le haghaidh neamhchosaintí a shainaithnítear in (b) tar éis éifeacht na dteicnící maolaithe riosca creidmheasa agus na ndíolúintí a chur san áireamh i gcomhréir le hAirteagail 399 go 403 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013.

Tá na tairseacha dá dtagraítear i míreanna (b) agus (c) le cur i bhfeidhm beag beann ar fhiachais ollmhóra a bheith nó gan bheith ar an eintiteas ábhartha nó ar an gcorparáidí neamhairgeadais.

Tá luach na neamhchosanta bunaidh dá dtagraítear i míreanna (a) agus (b) le ríomh i gcomhréir le hAirteagail 389 agus 390 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 roimh éifeacht na dteicnící maolaithe riosca creidmheasa agus na ndíolúintí a leagtar amach in Airteagail 399 go 403 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, mar a thairiscíodh i gcomhréir le hAirteagal 9 de Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) Uimh. 680/2014 a chur san áireamh.

9. Maidir le G-SIInna nó O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta agus nach mó iad ná an tairseach ábharthachta chomhcheangailte dá dtagraítear i mír 8, féadfaidh údaráis ábhartha an Bhallstáit lena mbaineann iad a dhíolmhú i gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2. Agus an tairseach ábharthachta á cur i bhfeidhm, ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht neamhchosaintí G-SIInna agus O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre ar earnáil corparáidí neamhairgeadais na Fraince mar aon le comhchruinniú neamhchosaintí G-SIInna agus O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre ar chorparáidí móra neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc, agus moltar dóibh beart na Fraince a chur i bhfeidhm ar G-SIInna nó O-SIInna atá údaraithe ar bhonn intíre a díolmhaíodh roimhe sin ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta ach a rachfar thar an tairseach ábharthachta chomhcheangailte dá dtagraítear i mír 8. Taobhaítear leis na húdaráis ábhartha freisin na rioscaí sistéamacha a bhaineann le gearáil mhéadaithe na gcorparáidí móra neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc a chur in iúl do rannpháirtithe eile sa mhargadh ina ndlínse.

10. I gcás nach bhfuil G-SIIIna nó O-SIIIna ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina n-imghabháil stuamachta baincéireachta atá údaraithe sna Ballstáit lena mbaineann agus a bhfuil neamhchosaintí acu ar earnáil corparáidí neamhairgeadais na Fraince atá os cionn na tairsí ábharthachta dá dtagraítear i mír 8, féadfaidh údaráis ábhartha na mBallstát lena mbaineann a chinneadh gan beart na Fraince a chómhálartú, de bhun Chuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2. Sa chás sin, ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht neamhchosaintí G-SIIIna agus O-SIIIna atá údaraithe ar bhonn intíre ar earnáil corparáidí neamhairgeadais na Fraince mar aon le comhchruinniú neamhchosaintí G-SIIIna agus O-SIIIna atá údaraithe ar bhonn intíre ar chorparáidí móra neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc, agus moltar dóibh beart na Fraince a chómhálartú ach a rachaidh G-SII nó O-SII ar an leibhéal is airde comhdhlúthúchán faoina imghabháil stuamachta baincéireachta thar an tairseach ábharthachta chomhcheangailte dá dtagraítear i mír 8. Taobhaítear leis na húdaráis ábhartha freisin na rioscaí sistéamacha a bhaineann le gearáil mhéadaithe na gcorparáidí móra neamhairgeadais ag a bhfuil a n-oifig chláráithe sa Fhrainc a chur in iúl do rannpháirtithe eile sa mhargadh ina ndlínse.
11. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, is é atá sa tairseach ábharthachta chomhcheangailte dá dtagraítear i mír 8 ná leibhéal uasta tairsí molta. Dá bhrí sin, maidir le húdaráis ábhartha atá ag cómhálartú, féadfaidh siad tairseach is ísle a shocrú dá ndlíní i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómhálartú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach mholta a chur i bhfeidhm.

An Liotuáin

Ráta 2 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach le haghaidh gach neamhchosanta miondíola ar dhaoine nádúrtha a bhfuil cónaí orthu i bPoblacht na Liotuáine agus a urraítear le maoin chónaithe.

I. Tuairisc ar an mbeart

1. Is é a fhorchuirtear le beart na Liotuáine, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 133 de Threoir 2013/36/AE ná ráta maolánach 2 % maidir le riosca sistéamach le haghaidh gach neamhchosanta miondíola ar dhaoine nádúrtha sa Liotuáin a urraítear le maoin chónaithe.

II. An Cómhálartú

2. Moltar do na húdaráis ábhartha beart na Liotuáine a chómhálartú trína chur i bhfeidhm ar bhraintí banc atá lonnaithe sa Liotuáin agus atá údaraithe ar bhonn intíre agus ar neamhchosaintí trasteorann díreacha ar dhaoine nádúrtha sa Liotuáin a urraítear le maoin chónaithe. Tá cion suntasach de shuímh iomlána morgáiste i seilbh brainní banc eachtrach atá ar obair sa Liotuáin, dá bhrí sin, bheadh cómhálartú an bhirt ag Ballstáit eile ina chuidiú le cothrom na Féinne a chothú agus d'áiritheofaí go gcuirfeadh gach rannpháirtí suntasach sa mhargadh an riosca méadaithe do mhaoin chónaithe sa Liotuáin san áireamh agus go gcuirfeadh siad lena n-athléimneacht.
3. Mura bhfuil an beart beartais macrastuamachta céanna ar fáil ina ndlínse, moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, beart beartais macrastuamachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastuamachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhálartú, lena n-áirítear bearta agus cumhachtaí maoirseachta a leagtar síos i dTeideal VII, Caibidil 2, Cuid IV de Threoir 2013/36/AE a ghlacadh. Moltar do na húdaráis ábhartha an beart coibhéiseach a ghlacadh tráth nach déanaí ná ceithre mhí tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach ábharthachta

4. Déantar an beart a chomhlánú le tairseach ábharthachta atá sonrath de réir institiúide chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhálartú acu a stiúradh. Féadfar institiúidí a dhíolmhú ón gceanglas maidir leis an maolán riosca sistéamaigh mura mó ná EUR 50 milliún a neamhchosaintí earnála ábhartha, arb ionann é sin agus thart ar 0,5 % de neamhchosaintí ábhartha earnáil iomlán na n-institiúidí creidmheasa sa Liotuáin. Dá bhrí sin, ní iarrtar an cómhálartú ach amháin nuair a rachfar thar an tairseach atá sonrath de réir institiúide.
5. Údarú le tairseach dá leithéid:
 - a. Is gá féidearthacht na hilroinnt rialála a íoslghdú, toisc go mbeidh an tairseach ábharthacht chéanna i bhfeidhm freisin maidir le hinstitiúidí creidmheasa atá údaraithe sa Liotuáin;
 - b. Bheadh cur i bhfeidhm tairseach ábharthachta den sórt sin ina chuidiú le cothrom na Féinne a áiritiú sa mhéid is go mbeidh institiúidí, a bhfuil neamhchosaintí comhchosúla acu, faoi réir an cheanglais maidir le maolán riosca sistéamaigh;

- c. Tá an tairseach ábhartha don chobhsaíocht airgeadais, toisc go mbeidh forbairt bhreise riosca réadmhaoine cónaithe spleách ar ghníomhaíocht sa mhargadh tithíochta go príomha, gníomhaíocht atá i muinín go páirteach ar líon na n-iasachtaí nua a eisítear chun tithe a cheannach. Dá bhrí sin, ba cheart feidhm a bheith ag an mbeart maidir le rannpháirtithe margaidh atá gníomhach sa mhargadh sin cé nach bhfuil punanna a n-iasachtaí morgáiste chomh mór le punanna sin na soláthraithe iasachta is mó.
6. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, is uasleibhéal tairisí molta í an tairseach ábharthachta sin EUR 50 milliún. Dá bhrí sin, maidir le húdaráis ábhartha atá ag cómhalartú, féadfaidh siad tairseach is ísle a shocrú dá ndlínsí i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómhalarú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach mholta a chur i bhfeidhm.

Lucsamburg

Teorainneacha iasachta/luacha (IL) atá ceangailteach ó thaobh dlí de le haghaidh iasachtaí nua morgáiste ar mhaoín chónaithe atá lonnaithe i Lucsamburg, agus feidhm a bheith ag teorainneacha IL éagsúla maidir le catagóirí éagsúla iasachtaithe:

- (a) Teorainn IL 100 % le ceannaitheoirí céaduaire a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu;
- (b) Teorainn IL 90 % le ceannaitheoirí eile i.e. ceannaitheoirí nach ceannaitheoirí céaduaire iad a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu. Cuirtear an teorainn sin i bhfeidhm ar bhealach comhréireach trí liúntas punainne. Go sonrach, féadfaidh iasachtóirí 15 % de phunann na morgáistí nua a dheonaítear do na hiasachtaithe sin a eisiúint ar IL atá os cionn 90 % ach faoi bhun IL uasta 100 %;
- (c) Teorainn IL 80 % le hiasachtaí eile morgáiste (lena n-áirítear an chuid sin ‘ceannach le ligean ar cíós’).

I. Tuairisc ar an mbeart

1. Gníomhachtaigh údaráis Lucsamburg teorainneacha IL atá ina gceangail de réir dlí ar iasachtaí nua morgáiste ar mhaoín chónaithe dho-aistrithe atá lonnaithe i Lucsamburg. Tar éis an Mholta ó *Comité du Risque Systémique* (Coiste um Riosca Sistéamach) (***) , rinne *Coimisiún de Surveillance du Secteur Financier* (Coimisiún Maoirseachta na hEarnála Airgeadais) (***) , ag gníomhú dó i gcomhar le Banque centrale du Lucsamburg, teorainneacha IL a bhfuil difear eatarthu de réir trí chatagóir iasachtaithe a ghníomhachtú. Is iad seo a leanas na teorainneacha IL le gach ceann de na trí chatagóir:
- (a) Teorainn IL 100 % le ceannaitheoirí céaduaire a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu;
- (b) Teorainn IL 90 % le ceannaitheoirí eile i.e. ceannaitheoirí nach ceannaitheoirí céaduaire iad a bhfuil a bpríomháit chónaithe á ceannach acu. Cuirtear an teorainn sin i bhfeidhm ar bhealach comhréireach trí liúntas punainne. Go sonrach, féadfaidh iasachtóirí 15 % de phunann na morgáistí nua a dheonaítear do na hiasachtaithe sin a eisiúint ar IL atá os cionn 90 % ach faoi bhun IL uasta 100 %;
- (c) Teorainn IL 80 % le hiasachtaí eile morgáiste (lena n-áirítear an chuid sin ‘ceannach le ligean ar cíós’).
2. Is éard atá in IL an cóimheas idir suim na n-iasachtaí nó na dtráinsí iasachtaí go léir le tacú maoinne cónaithe ag an iasachtaí tráth deonaithe na hiasachta agus luach na maoinne an tráth céanna.
3. Tá feidhm ag teorainneacha IL go neamhspleách ar an gcineál úinéireachta (e.g. úinéireacht iomlán, ceart úsáide, úinéireacht gan ceart úsáide).
4. Tá feidhm ag an mbeart maidir le haon iasachtaí príobháideach a thógann iasacht mhorgáiste chun maoin chónaithe a cheannach i Lucsamburg chun críoch neamhthráchtála. Tá feidhm ag an mbeart freisin má úsáideann an t-iasachtaí struchtúr dlí amhail cuideachta infheistíochta eastáit réadaigh chun an t-idirbheart sin a chur i gcrích, agus i gcás comhiarratas. Áirítear le ‘maoin chónaithe’ talamh tógála, cé acu díreach i ndiaidh an cheannaigh nó blianta ina dhiaidh sin a dhéantar an obair thógála. Tá feidhm ag an mbeart chomh maith má dheonaítear iasacht d’iasachtaí chun maoin a cheannach lena bhfuil comhaontú léasa fhadtéarmaigh. D’fhéadfadh sé gur le haghaidh áitíocht úinéara nó le haghaidh ceannach le ligean ar cíós an réadmhaoín.

II. An Cómhalarú

5. Maidir leis na Ballstáit a bhfuil neamhchosaintí ábhartha ar chreidmheas Lucsamburg a bhaineann le hábhar ag a n-institiúidí creidmheasa, a gcorparáidí árachais agus a ngairmithe a dhéanann gníomhaíochtaí iasachtaithe (iasachtóirí morgáiste) trí chreidmheas trasteorann díreach, moltar dóibh beart Lucsamburg a chómhalarú ina ndlínsí. Mura bhfuil an beart céanna ar fáil ina ndlínsí maidir le gach neamhchosaint trasteorann ábhartha, ba cheart do na húdaráis ábhartha bearta atá ar fáil a chur i bhfeidhm, ar bearta iad lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart beartais macrastaumachta atá gníomhachtaithe.

6. Ba cheart do na Ballstáit a chur in iúl do BERS gur chómhartaigh siad beart Lucsamburg nó gur úsáid siad díolúintí *de minimis* i gcomhréir le Moladh D de Mholadh BERS/2015/2. Ba cheart an fógra a sholáthar tráth nach déanaí ná mí amháin tar éis an beart cómhartaith a ghlacadh, agus úsáid a bhaint as an teimpléad faoi seach arna fhoilsiú ar shuíomh gréasáin BERS. Foilseoidh BERS na fógraí ar shuíomh gréasáin BERS, agus ar an tslí sin déanfar na cinntí náisiúnta maidir leis an gcómhartaí a chur in iúl don phobal. Cuimseofar san fhoilseachán sin aon díolúintí a dhéanfaidh na Ballstáit atá ag cómhartaí agus a dtiomantas chun faireachán a dhéanamh ar sceitheadh agus chun gníomhú a dhéanamh más gá.
7. Moltar do na Ballstáit beart a chómhartaí laistigh de thrí mhí ó fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach ábharthachta

8. Déantar an beart a chomhlánú le dhá thairseach ábharthachta chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na Ballstáit atá ag cómhartaí a stiúradh: tairseach ábharthachta thírshonrach agus tairseach ábharthachta atá sonrach de réir institiúide. Is é EUR 350 milliún an tairseach ábharthachta thírshonrach le haghaidh iomlán na n-iasachtaí morgáiste trasteorann do Lucsamburg, a chomhfhreagraíonn do thart ar 1 % de mhargadh morgáiste iomlán na maoine cónaithe intíre i mí na Nollag 2020. Is é EUR 35 milliún an tairseach ábharthachta atá sonrach de réir institiúide le haghaidh iomlán na n-iasachtaí morgáiste trasteorann do Lucsamburg, a chomhfhreagraíonn do thart ar 0,1 % de mhargadh morgáiste iomlán na maoine cónaithe intíre i mí na Nollag 2020. Ní iarrtar an cómhartaí ach amháin nuair a rachfar thar an tairseach thírshonrach agus an tairseach atá sonrach de réir institiúide ar aon.

An Ísiltír

Meánualach riosca íosta á chur i bhfeidhm ag institiúidí creidmheasa a úsáideann cur chuige IRB maidir lena bpunanna neamhchosaintí ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe atá lonnaithe san Ísiltír. Maidir le gach mír neamhchosanta aonair a thagann faoi raon feidhme an bhirt, sanntar ualach riosca 12 % do chuid den iasacht nach mó ná 55 % de luach margaidh na maoine a úsáidtear chun an iasacht a urrú, agus sanntar ualach riosca 45 % don chuid eile den iasacht. Is éard atá i meánualach riosca íosta na punainne ná meán ualaí riosca na n-iasachtaí aonair agus é ualaithe ó thaobh na neamhchosanta.

I. Tuairisc ar an mbeart

1. Forchuirtear le beart na hÍsiltíre, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, meánualach riosca íosta ar phunann neamhchosaintí de chuid institiúidí creidmheasa IRB ar dhaoine nádúrtha a urraítear le morgáistí ar mhaoin chónaithe atá lonnaithe san Ísiltír. Tá iasachtaí a chumhdaítear leis an scéim Náisiúnta um Ráthaíocht Morgáiste díolmhaithe ón mbeart.
2. Is mar seo a leanas atá an meánualach riosca íosta le ríomh:
 - (a) Maidir le gach mír neamhchosanta aonair a thagann faoi raon feidhme an bhirt, sanntar ualach riosca 12 % don chuid den iasacht nach mó ná 55 % de luach margaidh na maoine a úsáidtear chun an iasacht a urrú, agus sanntar ualach riosca 45 % don chuid eile den iasacht. Ba cheart an cóimheas IL a úsáidfead sa ríomh sin a chinneadh i gcomhréir le forálacha infheidhme Rialachán (AE) Uimh. 575/2013.
 - (b) Is é atá i meánualach riosca íosta na punainne ná meán ualaí riosca na n-iasachtaí aonair agus é ualaithe ó thaobh na neamhchosanta de, a ríomhtar mar a mhínítear thuas. Déantar neamhshuim d'iasachtaí aonair atá díolmhaithe ón mbeart agus an meánualach riosca íosta á ríomh.
3. Ní chuirtear an beart seo in ionad na gceanglas caipitil reatha a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 agus a thagann as an rialachán sin. Ní mór do na bainc a mbaineann an beart leo meánualach riosca na coda sin den phunann morgáiste a thagann faoi raon feidhme an bhirt seo a ríomh ar bhonn na ngnáthfhorálacha is infheidhme atá i Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 agus ar bhonn an mhodha a leagtar amach sa bheart ar aon. Agus a gceanglais chaipitil á ríomh, ní mór dóibh an meánualach riosca is airde den bheirt a chur i bhfeidhm ina dhiaidh sin.

II. An Cómhgartú

4. Moltar do na húdaráis ábhartha beart na hÍsiltíre a chómhgartú trína chur i bhfeidhm ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe ar bhonn intíre a úsáideann cur chuige IRB agus ag a bhfuil neamhchosaintí ar dhaoine nádúrtha a urraítear le maoin chónaithe atá lonnaithe san Ísiltír, mar go bhféadfadh a n-earnáil baincéireachta, trína mbrainsí, a bheith neamhchosanta nó teacht chun bheith neamhchosanta go díreach nó go hindíreach ar an riosca sistéamach i margadh tithíochta na hÍsiltíre.
5. I gcomhréir le fo-mholadh C(2), moltar do na húdaráis ábhartha an beart céanna agus atá curtha chun feidhme san Ísiltír ag an údarás gníomhachtaithe a chur i bhfeidhm laistigh den teorainn ama a shonraítear i bhfo-mholadh C(3).
6. Mura bhfuil an beart beartais macrastuamachta céanna ar fáil ina ndlínse, moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, beart beartais macrastuamachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastuamachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhgartú, lena n-áirítear bearta agus cumhachtaí maoirseachta a leagtar síos i dTeideal VII, Caibidil 2, Cuid IV de Threoir 2013/36/AE a ghlacadh. Moltar do na húdaráis ábhartha an beart coibhéiseach a ghlacadh tráth nach déanaí ná ceithre mhí tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach ábharthachta

7. Déantar an beart a chomhlánú le tairseach ábharthachta atá sonrath de réir institiúide chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhgartú acu a stiúradh. Féadfar institiúidí a dhíolmhú ón meánualach riosca íosta ar phunann neamhchosaintí de chuid institiúidí creidmheasa IRB ar dhaoine nádúrtha a urraítear le morgáistí ar mhaoin chónaithe atá lonnaithe san Ísiltír mura mó an luach sin ná EUR 5 bhilliún. Ní dhéanfar iasachtaí a chumhdaítear leis an scéim Náisiúnta um Rátháíocht Morgáiste a ríomh ina gcuid den tairseach ábharthachta.
8. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, is uasleibhéal tairisí molta í an tairseach ábharthachta sin EUR 5 milliún. Dá bhrí sin, maidir le húdaráis ábhartha atá ag cómhgartú, féadfaidh siad tairseach is ísle a shocrú dá ndlíní i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómhgartú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach mholta a chur i bhfeidhm.

An Iorua

- **ráta 4,5 % de ráta maolánach maidir le riosca sistéamach le haghaidh neamhchosaintí san Iorua i gcomhréir le hAirteagal 133 de Threoir 2013/36/AE, mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 de bhun théarmaí an Chomhaontaithe ar an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (Comhaontú LEE) ('CRD mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020' anseo feasta), ar na hinstitiúidí creidmheasa uile atá údaraithe san Iorua;**
- **íosteorainn meánualaigh riosca 20 % le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe san Iorua a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 de bhun théarmaí Chomhaontú LEE ('CRR mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020' anseo feasta), ar institiúidí creidmheasa, atá údaraithe san Iorua a úsáideann an cur chuige inmheánach bunaithe ar rátálacha (IRB) chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh;**
- **íosteorainn meánualaigh riosca 35 % le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine tráchtála san Iorua a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de CRR mar a cuireadh i bhfeidhm ar an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020 maidir le hinstitiúidí creidmheasa atá údaraithe san Iorua a úsáideann cur chuige IRB chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh.**

I. Tuairisc ar na bearta

1. Ó bhí 31 Nollaig 2020 ann, thug Finansdepartementet (Aireacht Airgeadais na hIorua) trí bheart isteach, mar atá (i) ceanglas maidir le maolán riosca sistéamaigh le haghaidh neamhchosaintí san Iorua, de bhun Airteagal 133 de CRD mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020; (ii) íosteorainn meánualaigh riosca le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe san Iorua, de bhun Airteagal 458(2)(d)(vi) de CRR mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020; agus (iii) íosteorainn meánualaigh riosca le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine tráchtála san Iorua, de bhun Airteagal 458(2)(d)(vi) de CRR mar is infheidhme maidir leis an Iorua agus san Iorua an 1 Eanáir 2020.

2. Socraítear an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach ar 4,5 % agus tá feidhm aige maidir le neamhchosaintí intíre na n-institiúidí creidmheasa uile atá údaraithe san Iorua. Maidir le hinstiúidí creidmheasa nach n-úsáideann cur chuige ardleibhéil IRB, áfach, is ar 3 % a shocraítear an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach is infheidhme maidir le gach neamhchosaint go dtí an 31 Nollaig 2022; ina dhiaidh sin, is ar 4,5 % a shocrófar an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach is infheidhme maidir le neamhchosaintí intíre.
3. Is éard atá i mbeart na híosteorann ualaigh riosca i ndáil le réadmhaoine chónaithe ná íosteorainn meánualach riosca atá sonrath de réir institiúide le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe san Iorua, is infheidhme maidir le hinstiúidí creidmheasa a úsáideann cur chuige IRB. Baineann íosteorainn ualaigh riosca na réadmhaoine cónaithe leis an meánualach riosca ualaithe ó thaobh na neamhchosanta i bpunann na réadmhaoine cónaithe. Ba cheart neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe na hIorua a thuiscint mar neamhchosaintí miandíola a soláthraítear urrús comhthaobhach ina leith le maoin dho-aistrithe san Iorua.
4. Is éard atá in íosteorainn ualaigh riosca na réadmhaoine tráchtála ná íosteorainn ualaigh riosca atá sonrath de réir institiúide le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine tráchtála san Iorua, is infheidhme maidir le hinstiúidí creidmheasa a úsáideann cur chuige IRB. Baineann íosteorainn ualaigh riosca na réadmhaoine cónaithe leis an meánualach riosca ualaithe ó thaobh na neamhchosanta i bpunann na réadmhaoine tráchtála. Ba cheart neamhchosaintí réadmhaoine tráchtála na hIorua a thuiscint mar neamhchosaintí corparáideacha a soláthraítear urrús comhthaobhach ina leith le maoin dho-aistrithe san Iorua.

II. An Chómhaltú

5. Moltar do na húdaráis ábhartha bearta na hIorua maidir le neamhchosaintí atá lonnaithe san Iorua a chómhaltú i gcomhréir le hAirteagal 134(1) de Threoir 2013/36/AE agus le hAirteagal 458(5) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, faoi seach. Moltar do na húdaráis ábhartha an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach a chómhaltú laistigh de 18 mí tar éis fhoilsiú an Mholta seo, arna leasú le Moladh BERS/2021/3 ón mBord Eorpach um Riosca Sistéamach (****) in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, mura bhforáiltear a mhalairt faoi mhír 7 thíos. Ba cheart na híosteorainneacha meánualaigh riosca le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe agus tráchtála san Iorua a chómhaltú laistigh d'idirthrímhse chaighdeánach 3 mhí dá bhforáiltear i Moladh BERS/2015/2.
6. Mura bhfuil an beart beartais macrastuamachta céanna ar fáil ina ndlínse, i gcomhréir le fo-mholadh C(2), moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, bearta beartais macrastuamachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastuamachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhaltú. Moltar do na húdaráis ábhartha bearta coibhéiseacha a ghlacadh chun íosteorainneacha meánualaigh riosca a chómhaltú le haghaidh neamhchosaintí réadmhaoine cónaithe agus tráchtála laistigh de 12 mhí agus chun an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach a chómhaltú laistigh de 18 mí, faoi seach, tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, mura bhforáiltear a mhalairt faoi mhír 7 thíos le haghaidh an mhaoláin riosca sistéamaigh.
7. Go dtí go dtiocfaidh Treoir (AE) 2019/878 i bhfeidhm maidir leis an Iorua agus san Iorua i gcomhréir le téarmaí Chomhaontú LEE, féadfaidh na húdaráis ábhartha beart maoláin riosca sistéamaigh na hIorua a chómhaltú ar bhealach agus ar leibhéal lena gcuirfead aon fhorlú nó difríocht maidir leis na ceanglais chaipitil is infheidhme ina mBallstát agus san Iorua san áireamh, ar an gcoinníoll go gcloífídh siad leis na prionsabail seo a leanas:
 - (a) cumhdach riosca: ba cheart do na húdaráis ábhartha a áirithiú go dtabharfar aghaidh ar bhealach leordhóthanach ar an riosca sistéamach a bhfuiltear ag féachaint lena mhaolú le beart na hIorua;
 - (b) arbatráiste rialála a sheachaint agus cothrom na Féinne a áirithiú: ba cheart do na húdaráis ábhartha laghdú ar an bhféidearthacht go mbeadh sceitheadh agus arbatráiste rialála ann agus aon lúb ar lár sa rialáil a dhúnadh go pras más gá; ba cheart do na húdaráis ábhartha cothrom na Féinne idir institiúidí creidmheasa a áirithiú.

Níl feidhm ag an mír seo maidir leis na bearta um íosteorainn meánualaigh riosca le haghaidh neamhchosaint réadmhaoine cónaithe agus tráchtála.

III. Tairseach ábharthachta

8. Déantar na bearta a chomhlánú le tairseach ábharthachta atá sonrath de réir institiúide bunaithe ar neamhchosaintí atá lonnaithe san Iorua chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhaltú acu a stiúradh mar a leanas:

- (a) i dtaca leis an ráta maolánach maidir le riosca sistéamach, is ar mhéid neamhchosanta ualaithe ó thaobh riosca NOK 32 bhilliún a shocraítear an tairseach ábharthachta, a chomhfhreagraíonn do 1 % de mhéid iomlána neamhchosaintí ualaithe ó thaobh riosca de chuid na n-institiúidí creidmheasa san Iorua;
 - (b) maidir le híosteorainn ualaih réadmhaoine cónaithe, is ar NOK 32,3 billiún d'ollfháil ar iasacht a shocraítear an tairseach ábharthachta, a chomhfhreagraíonn do thart ar 1 % den ollfháil ar iasacht a soláthraítear urrús comhthaobhach ina leith le réadmhaoín chónaithe do chustaiméirí na hIorua;
 - (c) maidir le híosteorainn ualaih réadmhaoine tráchtála, is ar NOK 7,6 billiún d'ollfháil ar iasacht a shocraítear an tairseach ábharthachta, a chomhfhreagraíonn do thart ar 1 % den ollfháil ar iasacht réadmhaoine tráchtála a soláthraítear urrús comhthaobhach ina leith do chustaiméirí na hIorua.
9. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, féadfaidh údaráis ábhartha an Bhallstáit lena mbaineann institiúidí creidmheasa aonair atá údaraithe ar bhonn intíre a bhfuil neamhchosaintí neamhábhartha acu san Iorua a dhíolmhú. Meastar neamhchosaintí a bheith neamhábhartha má bhíonn siad faoi bhun na dtairseach ábharthachta atá sonrath de réir institiúide a shocraítear faoi mhír 8 thuas. Agus an tairseach ábharthachta á cur i bhfeidhm, ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht na neamhchosaintí agus moltar dóibh bearta na hIorua a chur i bhfeidhm ar institiúidí creidmheasa aonair atá údaraithe ar bhonn intíre a díolmhaíodh roimhe sin ach a rachfar thar na tairseacha ábharthachta a shocraítear faoi mhír 8 thuas.
 10. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, is uasleibhéil tairsí mholta iad na tairseacha ábharthachta a shocraítear faoi mhír 8 thuas. Dá bhrí sin, maidir le húdaráis ábhartha atá ag cómhalartú, féadfaidh siad tairseach is ísle a shocrú dá ndlínsí i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómháartú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach mholta a chur i bhfeidhm.
 11. I gcás nach bhfuil aon institiúidí creidmheasa údaraithe sna Ballstáit a bhfuil neamhchosaintí ábhartha san Iorua acu, féadfaidh údaráis ábhartha na mBallstáit lena mbaineann, de bhun Chuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, a chinneadh gan bearta na hIorua a chómháartú. Sa chás sin, ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht na neamhchosaintí agus moltar dóibh bearta na hIorua a chómháartú ach a rachaidh institiúid creidmheasa thar na tairseacha ábharthachta faoi seach.

An tSualainn

Íosteorainn 25 % a bhaineann go sonrath le hinstitiúidí creidmheasa maidir le meánualá riosca ualaithe ó thaobh na neamhchosanta a chuirtear i bhfeidhm ar phunann na neamhchosaintí miondíola ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn agus a urraítear le maoin dho-aistrithe i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe sa tSualainn a úsáideann Cur Chuige IRB chun ceanglais chaipitil rialála a ríomh.

I. Tuairisc ar an mbeart

1. Is éard atá i mbeart na Sualainne, a chuirtear i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 458(2)(d)(vi) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 agus a fhorchuirtear ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe sa tSualainn a úsáideann Cur Chuige IRB, ná íosteorainn 25 % a bhaineann go sonrath le hinstitiúidí creidmheasa le haghaidh mheán na n-ualaí riosca ualaithe ó thaobh na neamhchosanta a chuirtear i bhfeidhm ar phunann na neamhchosaintí miondíola ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn agus a urraítear le maoin dho-aistrithe.
2. Is éard atá sa mheán ualaithe ó thaobh na neamhchosanta ná meán ualaí riosca na neamhchosaintí aonair a ríomhtar i gcomhréir le hAirteagal 154 de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, agus luach na neamhchosaintí ábhartha mar ualach orthu.

II. An Cómháartú

3. I gcomhréir le hAirteagal 458(5) de Rialachán (AE) Uimh. 575/2013, moltar d'údaráis ábhartha na mBallstáit lena mbaineann beart na Sualainne a chómháartú trína chur i bhfeidhm ar bhraínsí d'institiúidí creidmheasa atá lonnaithe sa tSualainn agus atá údaraithe ar bhonn intíre a úsáideann Cur Chuige IRB laistigh den spriocdháta a shonraítear i bhfo-mholadh C(3).
4. Moltar d'údaráis ábhartha beart na Sualainne a chómháartú trína chur i bhfeidhm ar institiúidí creidmheasa atá údaraithe ar bhonn intíre a úsáideann Cur Chuige IRB agus lena mbaineann neamhchosaintí díreacha miondíola ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn a urraítear le maoin dho-aistrithe. I gcomhréir le fo-mholadh C(2), moltar do na húdaráis ábhartha an beart céanna leis an mbeart atá curtha chun feidhme sa tSualainn ag an údarás gníomhachaithe a chur i bhfeidhm laistigh den teorainn ama a shonraítear i bhfo-mholadh C(3).

5. Mura bhfuil an beart beartais macrastaumachta céanna ar fáil ina ndlínse, moltar do na húdaráis ábhartha, i ndiaidh dul i gcomhairle le BERS, beart beartais macrastaumachta atá ar fáil ina ndlínse a chur i bhfeidhm, ar beart beartais macrastaumachta é lena bhfuil an éifeacht is coibhéisí leis an mbeart thuas a mholtar a chómhalartú. Moltar do na húdaráis ábhartha an beart coibhéiseach a ghlacadh tráth nach déanaí ná ceithre mhí tar éis fhoilsiú an Mholta seo in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

III. Tairseach ábharthachta

6. Déantar an beart a chomhlánú le tairseach ábharthachta SEK 5 bhiliún atá sonrath de réir institiúide chun cur i bhfeidhm ionchasach an phrionsabail *de minimis* ag na húdaráis ábhartha a mbeidh an beart á chómhalartú acu a stiúradh.
7. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, féadfaidh údaráis ábhartha an Bhallstáit lena mbaineann institiúidí creidmheasa aonair atá údaraithe ar bhonn intíre a úsáideann Cur Chuige IRB agus a bhfuil neamhchosaintí neamhábhartha acu ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn a urraítear le maoin dho-aistrithe atá faoi bhun thairseach ábharthachta SEK 5 bhiliún a dhíolmhú. Agus an tairseach ábharthachta á cur i bhfeidhm, ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht na neamhchosaintí agus moltar dóibh beart na Sualainne a chur i bhfeidhm ar institiúidí creidmheasa aonair atá údaraithe ar bhonn intíre a díolmhaíodh roimhe sin ach a rachfar thar an tairseach ábharthachta sin SEK 5 bhiliún.
8. I gcás nach bhfuil aon institiúidí creidmheasa údaraithe sna Ballstáit lena mbaineann a bhfuil brainsí atá lonnaithe sa tSualainn acu nó ag a bhfuil neamhchosaintí díreacha miondíola ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn a urraítear le maoin dho-aistrithe, a úsáideann Cur Chuige IRB agus a bhfuil neamhchosaintí miondíola SEK 5 bhiliún nó níos mó ná sin acu ar fhéichiúnaithe a bhfuil cónaí orthu sa tSualainn, a urraítear le maoin dho-aistrithe, féadfaidh údaráis ábhartha na mBallstáit lena mbaineann, de bhun Chuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, a chinneadh gan beart na Sualainne a chómhalartú. Sa chás sin ba cheart do na húdaráis ábhartha faireachán a dhéanamh ar ábharthacht na neamhchosaintí agus moltar dóibh beart na Sualainne a chómhalartú ach a rachaidh institiúid creidmheasa a úsáideann Cur Chuige IRB thar thairseach SEK 5 bhiliún.
9. I gcomhréir le Cuid 2.2.1 de Mholadh BERS/2015/2, is ionann an tairseach ábharthachta SEK 5 bhiliún agus leibhéal uasta tairsí atá molta. Dá bhrí sin, féadfaidh údaráis ábhartha atá ag cómhalartú tairseach is ísle a shocrú dá ndlínse i gcás inarb iomchuí, nó an beart a chómhalartú gan aon tairseach ábharthachta, in ionad an tairseach mholta a chur i bhfeidhm..

(*) Rialachán (AE) Uimh. 549/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Bealtaine 2013 maidir leis an gcóras Eorpach cuntas náisiúnta agus réigiúnach san Aontas Eorpach (IO L 174, 26.6.2013, lch. 1).

(**) Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) Uimh. 680/2014 ón gCoimisiún an 16 Aibreán 2014 lena leagtar síos caighdeán theicniúla cur chun feidhme maidir le tuairisciú maoirseachta institiúidí i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 575/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 191, 28.6.2014, lch. 1).

(***) Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

(****) CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

(*****) Moladh BERS/2021/3 ón mBord Eorpach um Riosca Sistéamach an 30 Aibreán 2021 lena leasaítear Moladh BERS/2015/2 maidir leis an measúnú ar éifeachtaí trasteorann agus ar chómhalartacht dheonach beart beartais macrastaumachta (IO C 222, 11.6.2021, lch. 1)."